

Gode universitetsuddannelser er til gavn for både den enkelte og for samfundet.

Danske universitetsuddannelser skal udfordre den enkelte studerende, så de studerende tilegner sig faglige kundskaber på højt niveau. Danmark skal tilstræbe at have fremragende universiteter, der giver de bedste muligheder for kundskabstilegnelse, og de studerende skal anspores til selvstændighed, flid og faglig fordybelse. Dermed er fundamentet lagt for at den nyuddannede kan bringe sine talenter i spil til gavn for både sig selv og for udviklingen af samfundet.

Universiteternes rolle i det danske samfund er afgørende. Det betyder i høj grad noget for Danmark, i hvad og på hvilket niveau vi uddanner de studerende. Både den private og den offentlige sektors fremdrift påvirkes af niveauet af de akademiske medarbejdere der ansættes. Danske virksomheders succes, dansk vækst, dansk forskning og i sidste ende dansk velfærd defineres blandt andet af hvor gode universiteter og uddannelser vi har i landet.

I løbet af de seneste 10 år er optaget på universiteterne steget markant, og universiteterne er således blevet en hovedvej for mange unge. Målet skal være, at disse studerende skal være blandt de dygtigste i verden, og at universiteterne skal have højt niveau, høje ambitioner og stille høje faglige krav. Samtidig skal de studerende rustes godt til det samfund, de efterfølgende skal arbejde i og bidrage til, og som i stigende grad er præget af accelererende teknologisk udvikling. Mange universitetsuddannelser skal også tage højde for, at langt flere nyuddannede fremover skal finde job i den private sektor.

Med afsæt i eksisterende analysegrundlag og anbefalinger fra bl.a. *Udvalg om kvalitet og relevans af de videregående uddannelser* og *Produktivitetskommissionen* er der behov for at udarbejde konkrete modeller for at styrke universitetsuddannelserne. Det kan bl.a. omfatte mulige tilpasninger i forhold til længde, indhold og opbygning, der understøtter kvalitet, integration af nye teknologier og en bedre sammenhæng og fleksibilitet mellem uddannelse og job

Der nedsættes derfor et udvalg, som skal opstille konkrete modeller for at styrke universitetsuddannelserne og belyse fordele og ulemper ved disse.

Udvalgets arbejde skal bl.a. forholde sig til de fire temaer, der fremgår af *boks 1*.

#### Boks 1

Temaer der skal belyses i udvalg om bedre universitetsuddannelser:

| Tema                                                  | Beskrivelse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende | <p>Høj kvalitet i universitetsuddannelsernes forudsætter, at universiteterne udfordrer de studerende og sætter høje ambitioner for den enkeltes faglige højde. Det kræver et højt læringsudbytte, der er afhængigt af mange faktorer, herunder faglige krav, undervisningsmateriale, tilrettelæggelse, studieintensitet, interaktion mellem underviser og studerende, underviserens kompetencer mv. Studieintensiteten for danske studerende varierer betydeligt på tværs af hovedområder og er visse steder lavere end i andre europæiske lande. Spørgsmålet er, hvordan uddannelserne kan tilrettelægges, så uddannelseskvaliteten og de studerendes kundskabstilegnelse øges mest muligt, så læringsudbyttet for den enkelte bliver så stort som muligt.</p> <p>Det formelle ansvar for uddannelseskvalitet er placeret under rektors ledelse, mens studienævnet har til opgave at understøtte tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelse og undervisning. Et yderligere spørgsmål er derfor, om ansvars- og arbejdsdeling vedrørende uddannelsesledelse understøtter uddannelseskvaliteten og højt læringsudbytte.</p> |

|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2) <i>Fleksible og hurtige veje til et gode job, der imødekommer samfundets behov</i> | <p>Universitetsuddannelserne skal ruste studerende til fremtidens udfordringer. Mange nyuddannede har imidlertid svært ved at finde et relevant job. Det er ingen tjent med. Samtidigt er arbejdsmarkedet under forandring. Fremover forventes jobvæksten især at ske i den private sektor. Ca. 80 pct. af nye kandidater forventes at skulle finde private job. Samtidig betyder den teknologiske udvikling, at mange job forsvinder eller ændrer karakter, at helt nye jobtyper vinder frem, og at bl.a. digitale kompetencer kan blive mere efterspurgt. Det stiller krav til uddannelsernes indhold og samspil med omverdenen. Spørgsmålet er, hvordan uddannelsernes opbygning og indhold mv. bedst muligt tilrettelægges, så de studerende i højere grad får relevante job og rustes til fremtidens kompetencebehov.</p> <p>Med de kendte uddannelsesmønstre forventes 27 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre en kandidatuddannelse. Det afspejler, at flere unge starter på universitetet, og at næsten 9 ud af 10 akademiske bachelorer fortsætter på en kandidatuddannelse. Til forskel fra blandt andet de angelsaksiske lande vælger de fleste således en lang specialisering, inden de har stiftet bekendtskab med arbejdsmarkedet. Det kan overvejes, om uddannelsernes opbygning er hensigtsmæssig, herunder om der kan skabes hurtigere og mere fleksible veje til arbejdsmarkedet, som kan bidrage til at styrke den enkeltes jobmuligheder.</p> |
| 3) <i>Teknologi som værktøj til styrket kvalitet og relevans</i>                      | <p>Teknologi rummer muligheder for at understøtte de studendes læring og målrette undervisningen til forskellige målgrupper. Digitale værktøjer anvendes allerede i undervisningen mange steder, og flere videregående uddannelsesinstitutioner arbejder i dag med udvikling og afprøvning af digitale læringsplatforme og tilrettelæggelsesformer. Det kan overvejes, om en styrket indsats kan bidrage til udvikling af forbedrede værktøjer og undervisningsmetoder, der kan styrke undervisningen, således at læringsudbyttet øges for den enkelte studerende.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 4) <i>Relevant og overskueligt uddannelsesudbud</i>                                   | <p>Der er i dag flere end 1.000 forskellige uddannelsesudbud på universiteterne. Det store uddannelsesudbud kan gøre det vanskeligt for studerende at vælge uddannelse, ligesom det kan være svært for arbejdsgiverne at gennemskue de nyuddannedes kompetenceprofiler. Det kan overvejes, om det eksisterende uddannelsesudbud har et hensigtsmæssigt omfang og er tilstrækkeligt overskueligt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

## Udvalgets opgave

Med udgangspunkt i de fire temaer skal udvalget:

- Belyse best practice i forhold til tilrettelæggelse af universitetsuddannelserne.
- Vurdere, hvordan mulige tilpasninger kan styrke universitetsuddannelserne.
- Opstille konkrete modeller for mulige tilpasninger i rammerne for universitetsuddannelserne og belyse fordele og ulemper herved.

Udvalget skal blandt andet adressere følgende konkrete problemstillinger:

### A. *Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende, herunder:*

- Muligheder for at øge studieintensiteten, herunder minimumskrav for antallet af undervisningstimer.
- Muligheder for øget brug af aktive og innovative undervisningsformer, mere interaktion mellem underviser og studerende, tutorials, brug af obligatoriske afleveringer i løbet af semesteret og feedback til og mellem de studerende.
- Muligheder for at fremme og tilskynde god undervisning.
- Muligheder for at styrke ledelsesinformation og ledelsesansvaret for uddannelseskvalitet og god tilrettelæggelse af uddannelserne.
- Muligheder for at tilegne internationale kompetencer.

### B. *Fleksible og hurtige veje til et godt job, der imødekommer samfundets behov, herunder:*

- Modeller for praksisnær undervisning, virksomhedsophold og øvrige former for samspil mellem undervisning og omverden.
- Mulighed for understøttelse af en god balance mellem dyb faglighed, generiske kompetencer og en større fleksibilitet i forhold til skiftende behov på arbejdsmarkedet, herunder ved muligheden for at udbyde både forskerrettede og erhvervsrettede kandidatuddannelser inden for samme uddannelse og område.

- Mulighed for at understøtte den forventede efterspørgsel på fremtidens arbejdsmarked, herunder digitale og teknologiske kompetencer.
- Mulighed for at variere forskningsbaseret mellem bachelor- og kandidatuddannelser, herunder mulighed for fuldtidsundervisere.
- Modeller for hurtigere veje til det private arbejdsmarked, f.eks. ved reelt afrundede bacheloruddannelser, der i ligeså høj grad forbereder til job som til kandidatoverbygningen, eksempelvis ved dimensionering af den direkte adgang fra bachelor til kandidat og fagligt brede bachelorindgange.
- Modeller for supplerende uddannelses typer og nye uddannelseslængder, herunder muligheden for at udbyde 3-4 årige bacheloruddannelser og 1-2 årige kandidatuddannelser.
- Mulige tilpasninger i akademiske bachelors retskrav på en kandidatuddannelse og overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser.

*C. Teknologi som værktøj til at styrke kvalitet og relevans, herunder:*

- Bedre anvendelse af teknologi og data i tilrettelæggelsen af uddannelse og undervisning, herunder bedre muligheder for at øge studieintensiteten, interaktion mellem studerende og underviser og feedbacken til studerende.
- Muligheder for at udbyde og tilrettelægge undervisning til nye/specialiserede målgrupper med forskellig geografisk placering, herunder digitale platforme.
- Muligheder for at fremme underviseres kendskab til - og brug af – teknologi i undervisningen.

*D. Relevant og gennemskueligt uddannelsesudbud, herunder:*

- Modeller til at skabe et mere overskueligt uddannelsesudbud og klare kompetenceprofiler.
- Muligheder for at fremme fagligt stærke miljøer, herunder konsolidering af mindre uddannelsesudbud.

Internationale erfaringer skal inddrages i arbejdet, ligesom udvalget kan inddrage eksperter og andre med indsigt i uddannelsessektoren.

Udvalget kan vurdere modeller, der er relevante alene for enkelte uddannelser og områder, herunder eventuelle forskelle mellem hovedområder mv.

Udvalget skal afslutte arbejdet omkring årsskiftet 2017/2018. Udvalget kan offentliggøre delanalyser.

Udvalgets anbefalinger skal holdes inden for Uddannelses- og Forskningsministeriets nuværende økonomiske ramme.

Der nedsættes en følgegruppe til regelmæssig, tæt dialog med universitetsstuderende og øvrige interessenter.